

liny Semenowicz – matki i obywatelki. Następnie redaktorki tomu wręczyły egzemplarze książki autorom oraz przybyłym gościom.

W swym wystąpieniu gość specjalny, Aleksandra Semenowicz, opowiedziała, jaką wartość materialną i duchową miało prowadzenie codziennych zapisów w kalendarzach przez Halinę Semenowicz dla jej córek. Profesor Józef Półturzycki podczas swojego wystąpienia mówił o istocie i problemach edukacji ustawicznej oraz o podjętym przez siebie sporze o właściwe rozumienie edukacji ustawicznej. Profesor Alicja Jurgiel-Aleksander wygłosiła referat o znaczeniu, jakie wynika z doświadczeń edukacyjnych dorosłych dla kształtowania jakości życia publicznego. W ostatnim wystąpieniu dr Renata Góralska zwróciła uwagę na rolę i znaczenie edukacji emocjonalnej dorosłych oraz przedstawiła istotę i strukturę kompetencji emocjonalnej. Na zakończenie seminarium uczestnicy i goście mieli możliwość dyskutować na poruszane w wystąpieniach tematy.

Agata Szwech

Ogólnopolskie Seminarium Naukowe „Jesienne Spotkania Andragogiczne – Metodologiczne dylematy badań nad edukacją człowieka dorosłego”, Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka, Katowice, 16.11.2016 r.

W dniu 16 listopada 2016 roku na Wydziale Nauk Społeczno-Pedagogicznych w Katowicach (Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka w Warszawie) odbyło się kolejne, czwarte Ogólnopolskie Seminarium Naukowe z cyklu „Jesiennych Spotkań Andragogicznych”, które w tym roku poświęcone było metodologicznym dylematom badań nad edukacją człowieka dorosłego.

Organizatorem konferencji była Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka w Warszawie, Wydział Nauk Społeczno-Pedagogicznych w Katowicach. Patronat nad wydarzeniem objęli: Akademickie Towarzystwo Andragogiczne oraz Stowarzyszenie Gerontologów Społecznych. Inicjatorem seminarium był dr hab. Jerzy Semków, prof. WSP. Sekretarzem i głównym organizatorem spotkania była dr Katarzyna Gabryś.

Celem tegorocznego seminarium była nie tylko kontynuacja wątków podjętych na wcześniejszych spotkaniach: „Andragogiczny kontekst współczesnej dorosłości” (Bielsko-Biała, 2013); „Człowiek dorosły wobec wyzwań

edukacyjnych późnej nowoczesności” (Bielsko-Biała, 2014); „Współczesne wyzwania edukacji dorosłych w Polsce i na świecie” (Katowice, 2015), ale przede wszystkim wymiana refleksji i doświadczeń na temat metodologicznych dylematów badań nad edukacją człowieka dorosłego.

W konferencji uczestniczyło ponad 30 osób reprezentujących wiodące ośrodki akademickie, m.in.: Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Dolnośląską Szkołę Wyższą we Wrocławiu, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Legnicy. Wśród zaproszonych gości byli wybitni andragodzy, uznani i rozpoznawani w środowisku naukowym profesorowie: prof. dr hab. Mieczysław Malewski, prof. nadzw. dr hab. Danuta Urbaniak-Zajac, dr hab. Ewa Skibińska, dr hab. Agnieszka Stopińska-Pajak, dr hab. Alicja Jurgiel, dr hab. Elżbieta Dubas.

W sesji plenarnej uczestnicy seminarium wysłuchali trzech bardzo interesujących referatów autorstwa: prof. dr hab. Mieczysława Malewskiego (*Badania jakościowe w metodologicznej pułapce scjentyzmu*), dr hab. Alicji Jurgiel (*Konsekwencje poznawcze fenomenografii w świetle badań nad uczeniem się dorosłych*), dr Luby Jakubowskiej (*Człowiek dorosły jako podmiot badań. Podejście interdyscyplinarne i interparadygmatyczne*). Wystąpienia zainicjowały ożywioną dyskusję nad znaczeniem i konsekwencjami wyboru paradygmatu metodologicznego w badaniach nad edukacją człowieka dorosłego. Treści referatów skłoniły jednocześnie słuchaczy do pogłębionej refleksji na temat docierania do prawdy o świecie i człowieku w nim egzystującym i zarazem go tworzącym.

W drugiej części seminarium odbył się dwuczęściowy panel dyskusyjny: „Metodologiczne dylematy badań nad edukacją człowieka dorosłego”. W roli moderatora dyskusji wystąpiła dr hab. Ewa Skibińska. Inicjatorami pierwszej części dyskusji były: prof. nadzw. dr hab. Danuta Urbaniak-Zajac, dr Joanna Golonka-Legut oraz dr Martyna Pryszmont-Ciesielska. Inicjujące dyskusję głosy w drugiej części panelu należały do: dr hab. Elżbiety Dubas oraz dr. Arkadiusza Wąsińskiego. Zaprezentowane przez uczestników panelu bardzo ciekawe podejścia do badań nad człowiekiem dorosłym, proponowane rozwiązania oraz doświadczenia badawcze stały się inspiracją dla dyskusji angażującej wszystkich zgromadzonych gości. Dyskusja miała charakter wielowymiarowy – dotyczyła zarówno zagadnień czysto teoretycznych, jak i praktycznych sugestii badawczych. Ujmowała wątki o dużym stopniu ogólności, a także osobiste, życiowe doświadczenia.

Jesteśmy przekonani, że podjęta refleksja ubogaciła wszystkich uczestników tego niezwykłego spotkania, stała się punktem wyjścia do dalszych

poszukiwań badawczych – poszukiwań odpowiedzi na wciąż stawiane pytania o prawdę o świecie i człowieku.

Serdecznie dziękujemy prelegentom oraz wszystkim uczestnikom konferencji za aktywny udział w tym niezwykle inspirującym spotkaniu naukowym. Obecność Państwa na seminarium niewątpliwie przyczyniła się do sukcesu tego wydarzenia naukowego.

*Jerzy Semków
Katarzyna Gabryś*

VII Międzynarodowa Konferencja ESREA w ramach sieci ELOA „Aging in multicultural world – individual and social contexts of learning”, Uniwersytet Wrocławski, 17–19.11.2016 r.

W dniach 17–19.11.2016 r. we Wrocławiu odbyła się Międzynarodowa konferencja naukowa „Aging in multicultural world – individual and social contexts of learning”. Była to siódma konferencja zorganizowana w ramach wspólnoty naukowców ESREA (European Society for Research on the Education of Adults) w sieci ELOA (Education and Learning of Older Adults). Konferencja została zorganizowana przez Zakład Edukacji Dorosłych i Studiów Kulturowych Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego. Patronat nad konferencją naukową objął Urząd Miasta Wrocław oraz Wrocławskie Centrum Akademickie. W Komitecie naukowym zasiedli prof. Alicja Szerląg, prof. Witold Jakubowski, prof. Bernhard Schmidt-Hertha, prof. John Field, prof. Sabina Jelenc Krašovec. Sekretarzem konferencji była dr Aleksandra Marcinkiewicz-Wilk. Natomiast w skład komitetu organizacyjnego wchodziły dr Małgorzata Malec Rawiński oraz mgr Ilona Zakowicz.

Tematem przewodnim konferencji była starość w multikulturowym świecie oraz indywidualne i społeczne konteksty uczenia się osób starszych. Do udziału w konferencji zgłosiło się ponad 40 naukowców z ośrodków akademickich z całego świata, m.in. z Wielkiej Brytanii, Kanady, Szwecji, Włoch, Słowenii, Korei, Polski, Niemiec, Estonii czy Portugalii.

17 listopada w Oratorium Marianum Uniwersytetu Wrocławskiego miała miejsce inauguracja konferencji. Uroczystego otwarcia tego wydarzenia naukowego dokonał rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr hab. Adam Jezierski oraz dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicz-